

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกชมรมพุทธศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีต่อพฤติกรรมไม่เหมาะสมของพระภิกษุ สามเณร ที่ปรากฏเป็นข่าวในหนังสือพิมพ์ โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็น สมาชิกชมรมพุทธศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่เรียนในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ตั้งแต่ปีที่ 1-ปีที่ 4 และสมาชิกดังกล่าวเป็นผู้ที่มีตำแหน่ง และบทบาทสำคัญภายในชมรมพุทธศิลป์ เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการสอบถามแบบ สทนากลุ่ม (Focus group discussion) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากเพื่อน 1 ท่าน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม จำนวน 2 ครั้งและมีการบันทึกผลจากการสนทนากลุ่มไว้จนครบทุกคน โดยใช้เครื่องบันทึกเสียงการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์จากเนื้อหาของการสนทนากลุ่มทั้งหมดและจากการประมวลผลความคิดเห็นของกลุ่มเยาวชนที่มีความสนใจในพระพุทธศาสนาสามารถแยกข้อสังเกตได้ 4 อย่าง ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

เหตุผลที่เกี่ยวข้องกับบุคคล

ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับบุคคล สมาชิกชมรมพุทธศิลป์ เสนอความคิดเห็นว่า แม้พระภิกษุ สามเณรจะมีพระธรรมวินัยคอยควบคุมการแสดงพฤติกรรมต่างๆ อย่างมากมายก็ตามแต่พฤติกรรมไม่เหมาะสมที่เกิด มีสาเหตุมาจากลักษณะนิสัยส่วนตัวของพระภิกษุ สามเณรรูปนั้น ซึ่งอาจจะเกิดจากการเลี้ยงดูของครอบครัวหรือเกิดจากความต้องการพื้นฐานของมนุษย์โดยทั่วไป ซึ่งทุกคนต้องมีเหมือนกันหมด ดังนั้นเมื่อประสบโอกาสเช่น อยู่กับผู้หญิงตามลำพัง อาจจะทำให้พระภิกษุ สามเณรรูปนั้นแสดงพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมออกมา

เพื่อนของพระภิกษุ สามเณรเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรมไม่เหมาะสมได้ เนื่องจาก พระภิกษุ สามเณร อยู่ในวัยหนุ่ม มีความต้องการเข้าห่มุ่คณะ เมื่อพบตัวอย่างที่บุคคลอื่นทำ เลยเกิดความต้องการที่จะทำบ้าง เพราะมีตัวอย่างให้เห็น ซึ่งบางครั้งพระภิกษุ สามเณรอาจจะคิดว่าตัวอย่างที่ตนเห็นนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง

ในส่วนของความเข้าใจเกี่ยวกับพระธรรมวินัย พระภิกษุ สามเณรจำนวนมากในปัจจุบันขาดความรู้ความเข้าใจในพระธรรมวินัย ข้อปฏิบัติที่ถูกต้องอย่างต้องแท้ เมื่อตนต้องการที่จะกระทำสิ่งใดลงไป อาจจะคิดไปเองว่าถูกต้องแล้ว หรืออาจจะรู้ว่าผิดแต่กลับคิดว่าผิดน้อย ซึ่งการเกิดปัญหาเช่นนี้มีสาเหตุมาจาก ในขั้นตอนของการบวช พระอุปัชฌาย์ผู้ให้บวชไม่มีความเข้าใจดีพอและไม่รู้หรือละเลยในการสอนให้พระภิกษุ สามเณรที่บวชได้รู้ถึงพระธรรมวินัย อย่างไรก็ตามมีพระภิกษุ สามเณรบางรูปที่มีความเข้าใจในพระธรรมวินัยเป็นอย่างดีก็ยังมีฝ่าฝืนในข้อห้ามเหล่านั้น

เหตุผลที่เกี่ยวกับสังคม

ในส่วนของเหตุผลที่เกี่ยวกับสังคมที่ทำให้พระภิกษุ สามเณรมีพฤติกรรมอันไม่เหมาะสม มีเหตุผลหลายอย่างคือ สังคมไทยมีความยึดมั่นในพระพุทธศาสนา ยึดมั่นต่อพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา ทำให้มีความต้องการให้มีพระภิกษุ สามเณรอยู่จำพรรษาในวัดของชุมชนนั้น ถึงแม้จะพบว่า มีพระภิกษุ สามเณรบางรูปกระทำผิดพระธรรมวินัยก็ตาม ชาวชุมชนก็จะยังให้ความเคารพโดยไม่ติเตียน เพื่อจะได้มีพระภิกษุ สามเณรประจำอยู่ที่วัด จึงเป็นเหตุให้พระภิกษุ สามเณรกล้าที่จะทำในสิ่งอันไม่เหมาะสม

นอกจากนั้นพบว่าพุทธศาสนิกชนบางส่วนที่ไปวัด ขาดความสำรวมระวัง โดยแสดงตัวอย่างของการฟุ่มเฟือยให้พระภิกษุ สามเณรได้เห็นเป็นต้นว่า การแต่งตัวที่ล่อแหลม แต่งตัวด้วยเสื้อผ้าราคาแพง และการถวายสิ่งของสำหรับพระสงฆ์ของพุทธศาสนิกชนนั้น มีความเข้าใจที่ผิด โดยคิดไปว่า การถวายวัตถุที่เป็นของมีค่าเช่น เงินทองเป็นจำนวนมาก จะทำให้ได้บุญมาก ซึ่งทำให้เกิดกิเลสในตัวของพระภิกษุ สามเณรมากยิ่งขึ้น

ในอีกด้านหนึ่งสังคมไทยมีความคาดหวังในตัวของพระภิกษุ สามเณรในลักษณะเป็น ผู้วิเศษ ต้องทำถูกทุกอย่าง ซึ่งพระภิกษุ สามเณรก็เหมือนกับคนทั่วไป ที่มีความผิดพลาดได้และในทำนองเดียวกัน สังคมมองว่า บุคคลที่ทำผิดกลับมาบวชแล้วจะสามารถทำให้ความผิดต่างๆ หดไปได้ เหมือนกับลักษณะของการลบล้างความผิดเพราะการบวชเมื่อเป็นสามเณร และพระภิกษุเป็นผู้ที่ผู้คนต้องกราบเคารพ ดังนั้นสังคมจึงมีส่วนที่ทำให้พระภิกษุ สามเณรกระทำในสิ่งอันไม่เหมาะสม

เหตุผลที่เกี่ยวกับยุคสมัย

พระพุทธศาสนาแม้จะมีอายุมากกว่า 2,500 ปีแล้วก็ตาม แต่คำสอนต่างๆ ของพระพุทธเจ้ายังก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้ปฏิบัติตาม ไม่เว้นว่าจะเป็นพระสงฆ์หรือบุคคลทั่วไป อย่างไรก็ตามในเรื่องของยุคสมัยมีส่วนที่ทำให้เกิดความมัวหมองในพระพุทธศาสนาได้ สื่อต่างๆ ที่ประชาชนทั่วไปได้รับรู้เช่น โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต พระภิกษุ สามเณรก็ได้รับรู้เช่นเดียวกัน ซึ่งการนำเสนอของ

สื่อมีทั้งที่มีประโยชน์และโทษ เมื่อพระภิกษุ สามเณร ได้รับเอาสิ่งที่สื่อนำเสนอไป จึงเป็นส่วนที่ทำให้เกิดพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมในพระภิกษุ สามเณร เช่น การหลงคิดความฟุ้งเฟ้อ เกิดความโลภอยากได้ และอาจต้องขวนขวายได้ทุกวิถีทาง

ในส่วนของพุทธศาสนิกชนที่มีความศรัทธาในพระพุทธศาสนาได้นำเครื่องลางสักการะมาถวายพระภิกษุ สามเณร บางคนนำเอาวัตถุสิ่งของที่ขัดต่อพระธรรมวินัยของพระภิกษุ สามเณรมาถวายจนทำให้พระภิกษุ สามเณรเกิดความพึงพอใจในวัตถุเหล่านั้นจนพระสงฆ์บางรูปสอนญาติโยมผิดๆ ต้องปฏิบัติกิจที่ไม่เป็นไปตามพระธรรมวินัยเพื่อเอาใจหรือให้ถูกกับความต้องการของโยมไป เพื่อจะได้มาซึ่งลางสักการะหรือวัตถุที่ตนต้องการ

เหตุผลที่เกี่ยวกับองค์กรสงฆ์

องค์กรสงฆ์เป็นส่วนที่เหมือนกับการบริหารงานของฆราวาสที่มีนายกรัฐมนตรีและหน่วยงานอื่นๆ ที่แบ่งหน้าที่การทำงาน ซึ่งมียศ ตำแหน่งต่างๆ ในแต่ละหน่วยงาน พระภิกษุ สามเณรบางรูปมีความต้องสมณศักดิ์ ยศ ตำแหน่ง ซึ่งไม่เหมาะสมสำหรับพระภิกษุ สามเณร

ส่วนการคัดสรรบุคคลก่อนบวชเพื่อที่จะได้บุคคลที่มีความพร้อมและศรัทธาอย่างจริงจังในพระพุทธศาสนาไม่ใช่บวชตามความเชื่อที่หลวมหรือประเพณีที่พ่อแม่อยากให้บวชทดแทนคุณน้าคุณแม่ ควรมีความเข้มแข็งในการคัดเลือกโดยใช้วิธีตามแบบของหลักพระธรรมวินัยที่กำหนดไว้ในพระไตรปิฎก

ส่วนสุดท้ายระบบการปกครองของสงฆ์ ไม่ได้ให้ความสำคัญแก่พระภิกษุ สามเณรในระดับล่างหรือระดับรากหญ้า โดยเฉพาะในส่วนของพระอุปัชฌาย์ที่บางรูปขาดความรู้ความเข้าใจในพระธรรมวินัย องค์กรสงฆ์ก็ยังแต่งตั้งให้ทำหน้าที่อุปัชฌาย์ ซึ่งในทางที่ถูกพระอุปัชฌาย์ควรมีความรู้ในภาษาบาลีและพระธรรมวินัยอย่างแท้จริง เพื่อจะได้สั่งสอนให้พระภิกษุ สามเณรที่มาบวชแล้วประพฤติในสิ่งที่ถูกต้องตามเพศบรรพชิต

อภิปรายผล

ผลการวิจัย ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะอภิปรายถึง ความคิดเห็นของสมาชิกชมรมพุทธศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เกี่ยวกับพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมของพระภิกษุ สามเณร ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ ได้ดังนี้คือ

ลักษณะนิสัยที่แก้ไยยากของพระภิกษุ สามเณรที่เป็นเหตุให้มีพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมนั้นก็เหมือนกับลักษณะนิสัยของบุคคลทั่วไปที่แก้ไขไยยาก เนื่องจากว่าเกิดจากได้รับการสั่งสอนอบรมเลี้ยงดู มาตั้งแต่เป็นเด็กๆ แม้จะมีสิ่งต่างๆ หรือวิธีการอันหลากหลายที่จะมาสั่งสอนเพื่อให้

บุคคลได้มีพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพเปลี่ยนไปจากเดิม ก็อาจประสบความสำเร็จได้ยาก ซึ่งเหตุผลนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ฮารี พันธมณี (2546, หน้า 36) ที่กล่าวถึงความแตกต่างทางด้านสังคมว่า พฤติกรรมของแต่ละคนต่างกันเช่น ลักษณะการพูด การแต่งกาย ท่าทาง กิริยามารยาท การปรับตัว เป็นต้น ทั้งนี้เพราะแต่ละคนมาจากสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน หรือมาจากครอบครัวที่แตกต่างกัน วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน อาชีพของบิดามารดาที่แตกต่างกัน ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน เช่น คนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ร่ำรวย ย่อมจะมีโอกาสมากกว่าคนที่มาจากครอบครัวยากจน คนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีอาชีพเป็นนักธุรกิจ ย่อมจะแตกต่างจากคนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ทำไร่

จากการที่แต่ละบุคคลมีพฤติกรรมไม่เหมือนกันทำให้มองเห็นได้ชัดว่า บุคคลมีคุณลักษณะที่ดีหรือไม่ดีที่ติดตัวมานานแล้ว โดยเหตุผลตรงนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Eysenck (1954) (อ้างใน ล้วน สายยศ, 2543, หน้า 225) ที่ได้กล่าวว่า คุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal dispositions) เป็นคุณลักษณะที่แสดงลักษณะเฉพาะ มีความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล เป็นตัวที่ทำให้แต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันเด่นชัดบางที่เรียกว่า Individual trait มีอยู่ 3 ชนิดคือ ก. Cardinal traits เป็นคุณลักษณะเดี่ยวที่เด่นออกมา มีอิทธิพลอย่างมากที่สุดต่อการแสดงพฤติกรรม เช่น ความละโมภ ตัณหาราคะ บุชาตนเอง ใช้เล่ห์เหลี่ยมเพื่อประโยชน์ตน ข. Central traits เป็นชุดของบุคลิกลักษณะใหญ่ๆ ประกอบขึ้นเป็นแกนบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล มีอยู่ 5 ถึง 10 คุณลักษณะ ตัวอย่างเช่น ความมีไมตรี ความรักใคร่ ความยุติธรรม การแข่งขัน เป็นต้น ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ต่างๆ ค. Secondary traits เป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญน้อย แสดงพฤติกรรมหลังจากสองคุณลักษณะแรกแสดงออกมาแล้ว เช่น ชอบเสื้อผ้า ชอบภาพยนตร์ ชอบอาหาร ชอบดนตรี

ในด้านที่พระภิกษุ สามเณร ได้ถือเอาอย่างพระภิกษุ สามเณรรูปอื่นหรือผู้ที่บวชอยู่ก่อนนั้น ผู้อยู่ก่อนอาจจะประพฤตินิปฏิบัติผิดไปบ้าง เมื่อมีการเอาอย่างกันพระภิกษุ สามเณรที่ประพฤติตามก็ทำในสิ่งที่ผิดไปด้วย การเลียนแบบกลุ่มเพื่อนได้สอดคล้องกับแนวคิดของ Bandura (1973) (อ้างใน พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์, 2527, หน้า 413) โดยกล่าวไว้ว่า สิ่งแวดล้อมและผู้เรียนรู้มีปฏิสัมพันธ์กันมีอิทธิพลต่อกัน เกิดจากการสังเกต (Observational Learning) หรือการเลียนแบบ (Modeling) ซึ่งผู้เรียนรู้จะรับรู้สิ่งเร้า สร้างรหัส หรือกำหนดสัญลักษณ์ของสิ่งที่สังเกตเก็บไว้ในความจำระยะยาว และเรียกใช้ ในขณะที่ผู้สังเกตต้องการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ

ในเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับพระธรรมวินัย เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่พระภิกษุ สามเณรทั้งที่บวชใหม่และบวชนานแล้ว ควรรู้ในพระธรรมวินัยอย่างถ่องแท้ ซึ่งจากความคิดเห็นของสมาชิกชมรมพุทธศิลป์นั้น แสดงให้เห็นว่า พระภิกษุ สามเณร ขาดความรู้ในเรื่องพระธรรม

วินัยอย่างถูกต้อง ส่วนพระภิกษุบางส่วนนั้น มีความเข้าใจในพระธรรมวินัยเป็นอย่างดี แต่กลับประพฤติดิพระธรรมวินัย ซึ่งสอดคล้องกับ ธรรมชาติที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ซึ่งคณาจารย์แห่งโรงพิมพ์เลียงเชียงได้แสดงไว้ในนวโกวาท (2535, หน้า 34) ได้ตรัสไว้ว่า อันตรายของพระภิกษุ สามเณรผู้บวชใหม่ 4 อย่างคือ 1. อดทนต่อคำสอนไม่ได้คือ เมื่อต่อคำสอน ก็เกียจทำตาม 2. เป็นคนเห็นแก่ปากท้อง อดทนต่อความอยากไม่ได้ 3. เพลิดเพลินในกามคุณ 4. รักผู้หญิง พระภิกษุ สามเณรที่บวชใหม่เพิ่งจะจากเพศฆราวาสยังติดอยู่กับความเคยชินในการประพฤติปฏิบัติของการเป็นฆราวาสอยู่บ้างจึงเป็นช่วงที่ลำบากมากที่จะปฏิบัติตามวินัยของบรรพชิตได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ต้องอาศัยความมานะ อดทน พยายามเอาชนะใจตน จึงจะสามารถประพฤติปฏิบัติธรรมให้ถูกต้องได้

ในเรื่องของพระจำพรรษาในชุมชนมีน้อย สมาชิกชมรมพุทธศิลป์ให้ความคิดเห็นว่า ชุมชนจะยอมรับพระภิกษุ สามเณร เพราะต้องการให้มีพระภิกษุ สามเณร ได้จำพรรษาที่วัดในชุมชน และจะให้มีการเคารพพร้อมที่จะทำพิธีกรรมทางศาสนาด้วยความศรัทธา สอดคล้องกับที่พระเทพโสภณ (ประยูร ธมมจิตโต) (2536, หน้า 26-27) ได้กล่าวว่า อดติหรือความลำเอียงมี 4 ประการคือ 1. จันทาคติ (ลำเอียงเพราะชอบ) ถ้าเราชอบใครไม่ว่าเขาจะพูดหรือทำอะไร เราเห็นด้วยกับเขาไปเสียทุกอย่าง 2. โทสาคติ (ลำเอียงเพราะชัง) ไม่ว่าเขาจะทำอะไรเราจะไม่ชอบ 3. โมหาคติ (ลำเอียงเพราะหลง) ถ้าเขาขาดข้อมูลในเรื่องใด พอมีคนให้ข้อมูลถึงในเรื่องนั้น เรามักเชื่อเขาและตัดสินใจพลาดง่าย 4. ภยาคติ (ลำเอียงเพราะความกลัว) ถ้าผู้มีอำนาจสั่งให้เราทำ บางครั้งเราจำเป็นต้องทำเพราะกลัวภัย

ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับชุมชน สมาชิกชมรมพุทธศิลป์ ได้ให้ความคิดเห็นว่า ชุมชนมีส่วนในการทำให้พระภิกษุ สามเณร มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมอันเนื่องจากการถวายสิ่งที่ไม่จำเป็นสำหรับพระภิกษุ สามเณร , การไม่เข้าร่วมในการไปวัดของพุทธศาสนิกชน โดยเฉพาะผู้หญิงที่ไม่ระมัดระวังในการแต่งตัว ซึ่งเหตุผลนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ สัมทรง บุญญฤทธิ์ (2544, หน้า 12) ที่ได้เสนอว่า วัดเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ที่ต้องการความสงบ สะอาด สบายและเรียบร้อย เป็นหน้าที่ของชาวพุทธทุกคนที่จะประพฤติปฏิบัติตนต่อวัดด้วยความสุภาพ เคารพต่อสถานที่ ชาวพุทธคนใดที่ไม่มีมารยาทประพฤติดนไม่สมควรในเขตวัด นอกจากจะเป็นการเสื่อมเสียแก่ตนเองและผู้อื่นแล้ว ยังมีผลเสียกระทบไปถึงพระพุทธศาสนาอีกด้วย

ในส่วนของความคาดหวังของสังคมที่มีต่อพระภิกษุ สามเณร สมาชิกชมรมพุทธศิลป์มีความคิดเห็นว่า สังคมไทย จะคาดหวังในตัวพระภิกษุ สามเณร ว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ โดยไม่ได้ให้ความสนใจในคำสอนที่แท้จริง แต่กลับให้ความสนใจในสิ่งมหัศจรรย์ ความศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งก็ทำให้สังคมขาดความเข้าใจในความต้องการสูงสุดของศาสนา สอดคล้องกับแนวคิดของ สุลักษณ์ ศิวรักษ์

(อ้างใน เกลิมพล โสมอินทร์, 2546, หน้า 203) ที่ได้กล่าวว่า เพราะเหตุที่พระศาสนาของศาสนา นิพพานไปเป็นเวลาหลายพันปี นอกจากนั้นยังมีวัฒนธรรมที่ตรงกันข้ามกับศาสนาเข้ามาเข้ายี้ กลบ เกื่อนคำสอนของศาสนาและเปลี่ยนแปลงค่านิยมของศาสนาออกไป (เช่นเอาวัตถุมงคลคน) ถ้า ไม่มีการเข้าใจถึงปรมัตถธรรมหรือสัจธรรมของคำสอนอย่างจริงจังแล้ว ก็จะกล่าวบิดเบือนคำสอน ศาสนา เช่น ทำดีไม่ได้ดี และศาสนาเป็นยาเสพติด ข้อความเช่นนี้จะเป็นความจริงก็ต่อเมื่อ ผู้รับผิดชอบ ทางศาสนาพากันละสัจธรรมและปรมัตถธรรมเสีย แล้วใช้ศีลธรรมของศาสนาเป็นตัวรองรับ พิธีกรรมนั้น ไม่ผิดอะไรกับการเอาเปรียบผู้ที่โง่กว่า เมื่อเป็นเช่นนี้ จริยธรรมของศาสนา ย่อมไม่ สัมพันธ์กับความจริงของสังคม หรือความต้องการของสังคมได้ เมื่อใดศาสนิกชนมีความเข้าใจต่อ ปรัชญาของศาสนา เมื่อนั้นจริยธรรมย่อมอำนวยผลให้แก่ศาสนิกชน จริยธรรมนั้นย่อมคงอยู่กับ ศาสนิกชนอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยและมีผู้ปฏิบัติตามอย่างพร้อมเพรียงกัน

ในเรื่องของผลกระทบจากสื่อ สมาชิกชมรมพุทธศิลป์ ได้เสนอความคิดเห็นว่า สิ่งต่างๆ ไม่ ว่าจะเป็น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ล้วนแต่มีส่วนต่อพฤติกรรมต่างๆ ของพระภิกษุ สามเณร โดยที่เมื่อพระภิกษุ สามเณร ได้รับรู้การถ่ายทอดของสื่อต่างๆ ที่ได้นำเสนอก็จะเกิดความ คิดทั้งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับความเชื่อของ Piaget(1896-1980) (อ้างใน อารี พันธุ์ณี, 2546, หน้า 32) ที่เชื่อว่า พัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดของบุคคลเป็นผลมาจาก การที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับโลกภายนอกหรือสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดการปรับตัว (Adaptation) เพื่อให้เข้ากับ โลกภายนอกหรือสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในสภาวะสมดุล (Equilibrium) เช่น ทารกจะเรียนรู้ความแตกต่างของวัตถุต่างๆ จากการจับ กัดหรือมอง เรียกว่า สกีม (Scheme) ซึ่ง เปรียบได้กับโครงสร้างทางสรีระและจิตใจของบุคคลที่สัมพันธ์กับโลกภายนอก บางอย่างเป็นสกีม ง่ายๆ เช่น การรับสัมผัสหรือการเคลื่อนไหวของทารก แต่สกีมบางอย่างซับซ้อนเพราะต้องอาศัย การคิด และการเข้าใจ เป็นต้น

ในส่วนในเรื่องยุคสมัยของบริโภคนิยม, วัตถุนิยม สมาชิกชมรมพุทธศิลป์ ได้เสนอความ คิดเห็นว่า พระภิกษุ สามเณร บางส่วนติดอยู่กับวัตถุนิยม ซึ่งเกิดจากการที่พุทธศาสนิกชนได้นำสิ่ง ของที่เป็นของต้องห้ามสำหรับพระภิกษุ สามเณร(วัตถุนามาส) มาถวาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของ สมทรง ปุณณฤทธิ (2544, หน้า 78) ที่กล่าวไว้ว่า ชาวพุทธไม่ควรหยิบยื่นเงินทอง ธนบัตร แก่พระภิกษุ แม้จะใส่บาตรหรือใส่ภาชนะประเคนก็ไม่ควรทำ เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นวัตถุนามาส พระท่านรับไม่ได้ ถือว่าผิดพระวินัย ดังนั้นการหยิบยื่นเงิน ธนบัตรถวายแม้จะศรัทธาก็ไม่ควรทำ เท่ากับชาวพุทธช่วยกันส่งเสริมให้พระท่านละเมิดพระวินัย ถ้าประสงค์จะถวายควรใช้ใบปวารณา แทนตัวเงิน ส่วนตัวเงินควรมอบให้กับ “กัปปิยการก” (ผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติพระภิกษุรูปนั้น) ปัจจุบันนี้

ทั้งพระและภุคย์สัถ์จะละเลยพระวินัยข้อนี้กันมาก จนดูเป็นเรื่องปกติธรรมดา ควรที่พวกเราชาวพุทธจะได้สังวรระวังกันบ้าง

ในเรื่องสมณศักดิ์และตำแหน่งของพระภิกษุ สามเณร สมาชิกชมรมพุทธศิลป์ได้เสนอความคิดเห็นว่า พระภิกษุ สามเณรบางส่วน ยังชอบหรือติดในสมณศักดิ์ ตำแหน่งที่มีการกำหนดขึ้น ซึ่งก็แสดงให้เห็นว่า แรงจูงใจในด้านสมณศักดิ์ ตำแหน่ง มีผลต่อพฤติกรรมของพระภิกษุ สามเณร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อาร์ พันธ์มณี (2546, หน้า 270) ที่เสนอไว้ว่า การจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) เป็นภาวะที่บุคคลได้รับการกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อมภายนอกเช่น สิ่งของหรือเกียรติยศ เงินเดือน ปรียญาบัตร ความก้าวหน้า รางวัล คำชมเชย การแข่งขัน การดิ้นรน ทำให้บุคคลมองเห็นเป้าหมาย จึงเร้าให้บุคคลเกิดความต้องการ และแสดงพฤติกรรมมุ่งสู่เป้าหมายนั้น

ในเรื่องของการคัดสรรบุคคลก่อนบวช สมาชิกชมรมพุทธศิลป์ เสนอความคิดเห็นว่า ระบบการคัดสรรของทางพระพุทธศาสนาได้อยู่แล้วและอยากให้มีความเข้มข้นยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันพระภิกษุ สามเณร ที่บวชเข้ามาแล้ว ประพฤติไม่เหมาะสม เพราะไม่มีความตั้งใจที่จะบวชตามวัตถุประสงค์ของพระพุทธศาสนา

ในเรื่องระบบการปกครองสงฆ์ สมาชิกชมรมพุทธศิลป์ เสนอความคิดเห็นว่า องค์การสงฆ์ส่วนต่างๆ ควรที่จะดูแลพระภิกษุ สามเณรระดับรากหญ้า โดยเฉพาะการเน้นให้พระอุปัชฌาย์ได้มีความรู้ทางพระธรรมวินัยอย่างถ่องแท้ เพื่อที่จะไปบอกสอนให้แก่ผู้บวชใหม่ได้ปฏิบัติอย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า ระบบการคัดเลือกบุคคลที่จะมาบวชในพระพุทธศาสนาขาดความรอบคอบและไม่มีการใช้หลักของการคัดเลือกบุคคลอย่างถูกต้อง จึงทำให้มีบุคคลบางกลุ่ม ที่เข้ามาบวชในพระพุทธศาสนาแล้ว สร้างความเสื่อมเสียให้กับวงการของพระพุทธศาสนา ดังนั้นองค์การสงฆ์ควรเพิ่มมาตรการที่เป็นรูปธรรม ซึ่งเหมาะสมกับการใช้คัดเลือกบุคคลที่จะมาบวชในพระพุทธศาสนาทั้งนี้ก็เพื่อจะได้บุคคลที่มีความตั้งใจในการบวชจริงๆ
2. สำหรับในเรื่องของพระภิกษุ สามเณรบางส่วนที่ประพฤติดุศีลพระธรรมวินัยนั้น ควรจะมีรูปแบบการศึกษาพระธรรมวินัยที่ดีกว่านี้ หรือมีการพัฒนาวิธีการให้การศึกษาแก่พระภิกษุ สามเณรที่ทันสมัยมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้พระภิกษุ สามเณรได้มีความเข้าใจในพระธรรมวินัยอย่างถ่องแท้และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ควรทำการศึกษาถึงแนวทางในการแก้ปัญหาพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมของพระภิกษุ สามเณร
2. ควรทำการศึกษาถึงพฤติกรรมที่เป็นผลดีต่อพระพุทธศาสนาของพระภิกษุ สามเณร
3. ควรใช้กลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยเป็นพุทธศาสนิกชนทั่วไปเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved